

14.6.2010

A7-0198/ 001-001

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ 001-001

κατάθεση: Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Έκθεση

Sarah Ludford

A7-0198/2010

Δικαιώματα διερμηνείας και μετάφρασης στο πλαίσιο των ποινικών διαδικασιών

Σχέδιο οδηγίας (00001/2010 – C7-0005/2010 – 2010/0801(COD))

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ *

στην πρωτοβουλία ομάδας κρατών μελών για

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τα δικαιώματα διερμηνείας και μετάφρασης κατά την ποινική διαδικασία

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 82 παράγραφος 2 στοιχείο β),

■

έχοντας υπόψη την πρωτοβουλία του Βασιλείου του Βελγίου, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, του Βασιλείου της Ισπανίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Γαλλικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Ιταλικής Δημοκρατίας, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Πορτογαλικής

* Πολιτικές τροπολογίες: το νέο κείμενο και η αντικατάσταση κειμένου σημειώνονται με *έντονους πλάγιους* χαρακτήρες και η διαγραφή με το σύμβολο **■**.

Δημοκρατίας, της Ρουμανίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας, και του Βασιλείου της Σουηδίας¹,

αφού διαβίβασε το σχέδιο νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία²,

Εκτιμώντας ότι :

- (1) Η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε ως στόχο τη διατήρηση και ανάπτυξη ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Με βάση τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε της 15ης και 16ης Οκτωβρίου 1999, ιδίως δε με βάση το σημείο 33, η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης θα πρέπει να αποτελέσει τον ακρογωνιαίο λίθο της δικαστικής συνεργασίας τόσο σε αστικές όσο και σε ποινικές υποθέσεις στην Ένωση, **δεδομένου ότι η ενισχυμένη αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων και ετυμηγοριών και η αναγκαία προσέγγιση των νομοθεσιών θα διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων αρχών και τη δικαστική προστασία των ατομικών δικαιωμάτων.**
- (2) Στις 29 Νοεμβρίου 2000 το Συμβούλιο θέσπισε, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Τάμπερε, ένα πρόγραμμα μέτρων για να θέσει σε εφαρμογή την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των ποινικών αποφάσεων³. Στην εισαγωγή του εν λόγω προγράμματος μέτρων αναφέρεται ότι η αμοιβαία αναγνώριση «πρέπει να επιτρέπει την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, αλλά και της προστασίας των δικαιωμάτων των προσώπων».
- (3) Η υλοποίηση της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των αποφάσεων επί ποινικών υποθέσεων προϋποθέτει ότι τα κράτη μέλη διακατέχονται από αμοιβαία εμπιστοσύνη όσον αφορά τα συστήματά τους για την απονομή ποινικής δικαιοσύνης. Ο βαθμός της αμοιβαίας αναγνώρισης εξαρτάται κατά πολύ από μια σειρά παραμέτρων, που περιλαμβάνουν «μηχανισμούς προστασίας των δικαιωμάτων των υπόπτων» και τον καθορισμό κοινών ελαχίστων προτύπων, αναγκαίων για τη διευκόλυνση της εφαρμογής της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης.
- (4) Η αμοιβαία αναγνώριση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά μόνο σε κλίμα εμπιστοσύνης, ώστε όχι μόνο οι δικαστικές αρχές αλλά όλοι οι παράγοντες της ποινικής διαδικασίας να αντιλαμβάνονται τις αποφάσεις των δικαστικών αρχών άλλων κρατών μελών ως ισοδύναμες με τις δικές τους, γεγονός που προϋποθέτει «όχι μόνο εμπιστοσύνη στην επάρκεια των κανόνων του εκάστοτε εταίρου, αλλά και τη βεβαιότητα ότι οι εν λόγω κανόνες εφαρμόζονται σωστά».
- (4α) ***Το άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ), καθώς και το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατοχυρώνουν το δικαίωμα σε μια δίκαιη δίκη. Το άρθρο 48 του Χάρτη διασφαλίζει το σεβασμό των δικαιωμάτων υπεράσπισης. Η παρούσα οδηγία σέβεται τα ανωτέρω δικαιώματα και πρέπει να εφαρμόζεται αναλόγως.***

² Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της

³ ΕΕ C 12, 15.1.2001, σ. 10.

- (5) Μολονότι τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη της ΕΣΔΑ, η παρελθούσα πείρα καταδεικνύει ότι το γεγονός αυτό από μόνο του δεν επιτρέπει πάντοτε επαρκή βαθμό εμπιστοσύνης στα συστήματα ποινικής δικαιοσύνης των άλλων κρατών μελών.
- (5α) *Η ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης απαιτεί συνεκτικότερη εφαρμογή των δικαιωμάτων και των εγγυήσεων που ορίζονται στο άρθρο 6 της ΕΣΔΑ. Απαιτεί επίσης την περαιτέρω ανάπτυξη στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω της παρούσας οδηγίας και άλλων μέτρων, των ελάχιστων προτύπων που ορίζονται στην ΕΣΔΑ και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.*
- (6) Στο άρθρο 82 παράγραφος 2 της συνθήκης προβλέπεται η θέσπιση ελάχιστων κανόνων εφαρμοστέων στα κράτη μέλη προκειμένου να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση δικαστικών αποφάσεων και διαταγών, καθώς και η αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις που έχουν διασυνοριακές διαστάσεις. Το στοιχείο β) του άρθρου 82 παράγραφος 2 αναφέρεται στα «δικαιώματα των προσώπων στην ποινική διαδικασία» ως έναν από τους τομείς στους οποίους δύναται να θεσπιστούν ελάχιστοι κανόνες.
- (7) Οι κοινοί ελάχιστοι κανόνες θα πρέπει να οδηγήσουν στην τόνωση της εμπιστοσύνης στα συστήματα ποινικής δικαιοσύνης όλων των κρατών μελών και, κατ' επέκταση, στην αύξηση της αποτελεσματικότητας της δικαστικής συνεργασίας, σε κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Τέτοιου είδους κοινοί κανόνες είναι σκόπιμο να ισχύουν στους τομείς της διερμηνείας και της μετάφρασης σε ποινικές διαδικασίες.
- (7α) *Στις 30 Νοεμβρίου 2009 το Συμβούλιο ενέκρινε τον οδικό χάρτη για την ενίσχυση των δικονομικών δικαιωμάτων των υπόπτων και των κατηγορουμένων σε ποινικές διαδικασίες¹. Υιοθετώντας μια σταδιακή προσέγγιση, ο οδικός χάρτης ζητεί την έγκριση μέτρων όσον αφορά το δικαίωμα σε μετάφραση και διερμηνεία (μέτρο Α), το δικαίωμα στην ενημέρωση περί δικαιωμάτων και σχετικά με τις κατηγορίες (μέτρο Β), το δικαίωμα σε νομικές συμβουλές και το ευεργέτημα πενίας (μέτρο Γ), το δικαίωμα επικοινωνίας με συγγενείς, εργοδότες και προξενικές αρχές (μέτρο Δ) και όσον αφορά ειδικές διασφαλίσεις για ευάλωτους υπόπτους ή κατηγορουμένους (μέτρο Ε).*
- (7β) *Στο πρόγραμμα της Στοκχόλμης, που εγκρίθηκε στις 10 Δεκεμβρίου 2009, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για τον οδικό χάρτη και τον έκανε μέρος της (σημείο 2.4). Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε τον μη εξαντλητικό χαρακτήρα του οδικού χάρτη, καλώντας την Επιτροπή να εξετάσει άλλες πτυχές στοιχειωδών δικονομικών δικαιωμάτων για τους κατηγορουμένους και τους υπόπτους και να αξιολογήσει αν χρειάζεται να εξετασθούν και άλλα ζητήματα, όπως το τεκμήριο αθωότητας, ώστε να προωθηθεί η συνεργασία στο πεδίο αυτό.*
- (7γ) *Η παρούσα οδηγία σχετίζεται με το μέτρο Α του οδικού χάρτη. Η οδηγία θεσπίζει κοινά ελάχιστα πρότυπα προς εφαρμογή στα πεδία της διερμηνείας και της μετάφρασης σε ποινικές διαδικασίες, ούτως ώστε να ενισχύσει την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών.*

¹ ΕΕ C 205, 4.12.2009, σ. 1.

- (7δ) *Η παρούσα οδηγία σχετίζεται με την πρόταση απόφασης-πλασιίου του Συμβουλίου σχετικά με το δικαίωμα διερμηνείας και μετάφρασης ουσιωδών εγγράφων σε ποινικές διαδικασίες¹, την οποία υπέβαλε η Επιτροπή τον Ιούλιο 2009, καθώς και με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με το δικαίωμα διερμηνείας και μετάφρασης ουσιωδών εγγράφων σε ποινικές διαδικασίες, την οποία υπέβαλε η Επιτροπή τον Μάρτιο 2010².*
- (8) Τα δικαιώματα διερμηνείας και μετάφρασης για τα πρόσωπα που δεν κατανοούν τη γλώσσα της διαδικασίας *διατυπώνονται* στο άρθρο 6 της ΕΣΔΑ, όπως αυτά έχουν *ερμηνευθεί με* τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας διευκολύνουν την εφαρμογή των δικαιωμάτων αυτών στην πράξη. Προς το σκοπό αυτό, η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στη διασφάλιση των δικαιωμάτων διερμηνείας και μετάφρασης του υπόπτου ή κατηγορουμένου κατά την ποινική διαδικασία, ώστε να διαφυλάσσεται το δικαίωμά του για δίκαιη δίκη.
- (9) Τα δικαιώματα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να εφαρμόζονται, *ως απαραίτητα συνοδευτικά μέτρα, στην εκτέλεση* ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, εντός των ορίων που θέτει η παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη εκτέλεσης θα πρέπει να παρέχουν διερμηνεία και μετάφραση στον καταζητούμενο που δεν κατανοεί ή δεν ομιλεί τη γλώσσα της διαδικασίας και να φέρουν τα σχετικά έξοδα.
- (9α) *Σε ορισμένα κράτη μέλη, σχετικά περιορισμένης σημασίας αδικήματα, όπως κυκλοφοριακές παραβάσεις μεγάλης κλίμακας, μπορεί να αντιμετωπισθούν με την επιβολή κυρώσεων από κάποια αρμόδια αρχή πλην δικαστηρίου με δικαιοδοσία σε ποινικά ζητήματα, π.χ. μετά από έλεγχο οδικής κυκλοφορίας. Σε τέτοιες περιπτώσεις δεν θα ήταν λογικό να απαιτείται από τις αρμόδιες αρχές να είναι σε θέση να σεβασθούν όλα τα δικαιώματα που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία. Συνεπώς, όταν η νομοθεσία ενός κράτους μέλους προβλέπει την επιβολή κυρώσεων για ήσσονος σημασίας αδικήματα από αρμόδια αρχή διάφορη δικαστηρίου με δικαιοδοσία σε ποινικά ζητήματα, και εφόσον οι κυρώσεις αυτές μπορούν να εφεσιβληθούν ενώπιον τέτοιου δικαστηρίου, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται μόνο στις διαδικασίες ενώπιον ενός τέτοιου δικαστηρίου μετά από ενδεχόμενη έφεση.*
- (10) Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να διασφαλίζουν την *ύπαρξη* δωρεάν και επαρκούς γλωσσικής συνδρομής, *η οποία θα επιτρέπει στους υπόπτους και τους κατηγορουμένους που δεν ομιλούν ή δεν κατανοούν τη γλώσσα των ποινικών διαδικασιών να ασκήσουν πλήρως το δικαίωμά τους να υπερασπισθούν τον εαυτό τους και θα διασφαλίζει τη διεξαγωγή μιας δίκαιης δίκης.*
- (10α) *Η διερμηνεία προς όφελος του υπόπτου ή κατηγορουμένου πρέπει να διατίθεται χωρίς καθυστέρηση. Σε ορισμένες περιπτώσεις ενδέχεται να μεσολαβήσει ένα χρονικό διάστημα πριν γίνει διαθέσιμη η διερμηνεία, χωρίς αυτό να συνιστά παράβαση της υποχρέωσης να διατίθεται διερμηνεία χωρίς καθυστέρηση, εφόσον το χρονικό αυτό διάστημα είναι εύλογο δεδομένων των συνθηκών.*
- (10β) *Η επικοινωνία μεταξύ του υπόπτου ή κατηγορουμένου και του δικηγόρου του πρέπει να διερμηνεύεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας. Ο*

¹ COM(2009)0338, 8.3.2009.

² COM(2010)0082.

ύποπτος ή ο κατηγορούμενος θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να είναι σε θέση να εξηγήει στο δικηγόρο του την εκδοχή του για τα γεγονότα, να επισημαίνει οποιουσδήποτε ισχυρισμούς με τους οποίους διαφωνεί και να γνωστοποιεί στο δικηγόρο του οποιαδήποτε γεγονότα επιθυμεί να προβληθούν προς υπεράσπισή του.

- (10γ) *Για να γίνει δυνατή η προετοιμασία της υπεράσπισης, στην επικοινωνία μεταξύ του υπόπτου ή κατηγορουμένου και του δικηγόρου του που σχετίζεται άμεσα με υποβολή ερωτήσεων ή ακρόαση στη διάρκεια της διαδικασίας, ή με την κατάθεση έφεσης ή άλλων διαδικαστικών αιτημάτων, όπως για εγγυοδοσία, θα πρέπει να υπάρχει διερμηνεία, όταν είναι αναγκαίο για την εξασφάλιση του δίκαιου χαρακτήρα των διαδικασιών.*
- (10δ) *Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την ύπαρξη διαδικασίας ή μηχανισμού με σκοπό την εξακρίβωση του κατά πόσον ο ύποπτος ή κατηγορούμενος κατανοεί και ομιλεί τη γλώσσα της ποινικής διαδικασίας ή χρειάζεται τη συνδρομή διερμηνέα. Μια τέτοια διαδικασία ή μηχανισμός επιβάλλει στην αρμόδια αρχή να εξακριβώνει με οποιονδήποτε ενδεδειγμένο τρόπο, και ιδίως συνομιλώντας με τον ύποπτο ή κατηγορούμενο, κατά πόσον αυτός κατανοεί και ομιλεί τη γλώσσα της ποινικής διαδικασίας ή χρειάζεται τη συνδρομή διερμηνέα.*
- (10ε) *Η διερμηνεία και μετάφραση σε εφαρμογή της παρούσας οδηγίας πρέπει να παρέχεται στη μητρική γλώσσα του υπόπτου ή κατηγορουμένου, ή σε όποια άλλη γλώσσα του είναι κατανοητή και του επιτρέπει να ασκήσει πλήρως το δικαίωμα να υπερασπισθεί τον εαυτό του, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τον δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας.*
- (10στ) *Ο σεβασμός του δικαιώματος σε διερμηνεία και μετάφραση, που περιέχεται στην παρούσα οδηγία, δεν πρέπει να υπονομεύει οποιοδήποτε άλλο δικονομικό δικαίωμα που προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία.*

- (11α) *Τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν τη δυνατότητα να ελέγχεται η επάρκεια της διερμηνείας και μετάφρασης που προσφέρεται όταν οι αρμόδιες αρχές έχουν ειδοποιηθεί για κάποια δεδομένη υπόθεση.*
- (12) *Ο ύποπτος ή κατηγορούμενος, ή το πρόσωπο για το οποίο έχουν κινηθεί οι διαδικασίες εκτέλεσης ενός ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, πρέπει να δικαιούται να αντικρούσει τη διαπίστωση ότι δεν απαιτείται διερμηνεία ή μετάφραση , σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο. Το δικαίωμα αυτό δεν συνεπάγεται υποχρέωση των κρατών μελών να προβλέπουν χωριστό μηχανισμό ή διαδικασία καταγγελίας για την αμφισβήτηση τέτοιων αποφάσεων, ούτε θίγει τα χρονικά όρια που ισχύουν για τα ευρωπαϊκά εντάλματα σύλληψης.*
- (12α) *Όταν η ποιότητα της διερμηνείας θεωρείται ανεπαρκής για την εξασφάλιση του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να είναι σε θέση να αντικαθιστούν τον διερμηνέα που έχει ορισθεί.*

- (14) Η υποχρέωση παροχής φροντίδας σε υπόπτους ή κατηγορούμενους που ευρίσκονται σε δυνητικά ασθενή θέση, ιδίως λόγω σωματικών αναπηριών οι οποίες επηρεάζουν την ικανότητά τους να επικοινωνούν αποτελεσματικά, ισχύει προς χάριν της χρηστής απονομής δικαιοσύνης. Συνεπώς, οι εισαγγελικές αρχές, οι αρχές επιβολής του νόμου και οι δικαστικές αρχές θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα αυτά έχουν τη δυνατότητα να ασκήσουν αποτελεσματικά τα δικαιώματα που προβλέπει η παρούσα οδηγία, για παράδειγμα, αποδίδοντας προσοχή σε κάθε δυνητικό παράγοντα ευπάθειας που θα επηρέαζε την ικανότητά τους να παρακολουθούν τη διαδικασία και να γίνονται κατανοητοί, και λαμβάνοντας κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της τήρησης των συγκεκριμένων δικαιωμάτων.
- (14α) *Όταν χρησιμοποιείται η τεχνική της τηλεδιάσκεψης με σκοπό την εξ αποστάσεως διερμηνεία, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να στηρίζονται σε εργαλεία που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης (e-Justice) όπως, για παράδειγμα, πληροφορίες για δικαστήρια με εξοπλισμό ή εγχειρίδια για τηλεδιασκέψεις.*
- (14β) *Η παρούσα οδηγία πρέπει να αξιολογηθεί υπό το φως της κτηθείσας πρακτικής εμπειρίας. Ενδεχομένως, η οδηγία πρέπει να τροποποιηθεί προκειμένου να βελτιωθούν οι προστατευτικές διατάξεις που θεσπίζει.*
- (15) Προκειμένου να διασφαλίζεται ο δίκαιος χαρακτήρας της ποινικής διαδικασίας, τα βασικά έγγραφα ή τουλάχιστον τα **σχετικά** σημεία των εγγράφων αυτών, απαιτείται να μεταφράζονται προς χάριν του υπόπτου ή κατηγορούμενου, **σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας**. ■ Ορισμένα έγγραφα θα πρέπει να θεωρούνται πάντοτε ως βασικά έγγραφα **προς τον σκοπό αυτόν και, συνεπώς**, να μεταφράζονται, όπως η απόφαση που συνεπάγεται τη στέρηση της ελευθερίας ενός προσώπου, το έγγραφο απαγγελίας κατηγορίας ή το κλητήριο θέσπισμα και οποιαδήποτε δικαστική απόφαση. **Εναπόκειται στις αρχές των κρατών μελών να αποφασίζουν, με δική τους πρωτοβουλία ή μετά από αίτημα του υπόπτου ή κατηγορούμενου, ή του δικηγόρου του, ποια άλλα έγγραφα είναι βασικά για την εξασφάλιση του δίκαιου χαρακτήρα των διαδικασιών και, συνεπώς, θα πρέπει να μεταφραστούν.**
-
- (16α) *Τα κράτη μέλη πρέπει να κάνουν δυνατή την πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων με καταλόγους νομικών μεταφραστών και διερμηνέων, όταν υπάρχουν τέτοιες βάσεις δεδομένων. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη σημασία στον στόχο της προσφοράς πρόσβασης στις υπάρχουσες βάσεις δεδομένων μέσω της δικτυακής πύλης της e Justice, όπως προβλέπει το σχέδιο δράσης της e Justice, της 27ης Νοεμβρίου 2008¹.*
- (16β) *Η παρούσα οδηγία πρέπει να καθορίζει ελάχιστους κανόνες. Τα κράτη μέλη πρέπει να είναι σε θέση να επεκτείνουν τα δικαιώματα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία προκειμένου να παρέχεται υψηλότερο επίπεδο προστασίας και σε περιπτώσεις που δεν εξετάζει ρητώς η οδηγία. Το επίπεδο προστασίας δεν πρέπει ποτέ να υπολείπεται των προτύπων που προβλέπει η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ή ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, όπως*

¹ EE C 75, 31.3.2009, σ. 1.

ερμηνεύεται στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

-
- (18) ■ Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας *που* αφορούν δικαιώματα αντίστοιχα με εκείνα τα οποία εγγυάται η ΕΣΔΑ *ή ο Χάρτης, ερμηνεύονται και* εφαρμόζονται σύμφωνα με *τα δικαιώματα αυτά*, όπως έχουν αναπτυχθεί από τη σχετική νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων *και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.*
- (19) Επειδή ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η καθιέρωση κοινών ελάχιστων προτύπων, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορεί συνεπώς, λόγω των διαστάσεων και των επιπτώσεων της προτεινόμενης δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να θεσπίσει μέτρα κατ' εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας, όπως αυτή αναφέρεται και ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη του στόχου αυτού μέτρα.
- (19α) *Δυνάμει του άρθρου 3 του πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία κοινοποίησαν την επιθυμία τους να μετάσχουν στην έκδοση και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.*
- (19β) *Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας, που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτήν, ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της,*

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1
Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία καθορίζει κανόνες σχετικά με τα δικαιώματα διερμηνείας και μετάφρασης κατά την ποινική διαδικασία και τη διαδικασία εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.
2. Τα δικαιώματα αυτά ισχύουν για κάθε πρόσωπο από τη στιγμή κατά την οποία ενημερώνεται από τις αρμόδιες αρχές κράτους μέλους, *με επίσημη κοινοποίηση ή με άλλο τρόπο*, ότι είναι ύποπτο ή κατηγορείται για την τέλεση αξιόποινης πράξης έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας, που συνίσταται στον τελικό προσδιορισμό του κατά πόσον ο ύποπτος ή κατηγορούμενος έχει διαπράξει το αδίκημα, *περιλαμβανομένων, σε σχετική περίπτωση, της καταδίκης και της απόφασης σχετικά με ασκηθείσα έφεση.*

■

3α. Όταν η νομοθεσία ενός κράτους μέλους προβλέπει την επιβολή κυρώσεων για ήσσονος σημασίας αδικήματα από αρμόδια αρχή διάφορη δικαστηρίου με δικαιοδοσία σε ποινικά ζητήματα, και εφόσον οι κυρώσεις αυτές μπορούν να εφεσιβληθούν ενώπιον τέτοιου δικαστηρίου, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται μόνο στις διαδικασίες ενώπιον ενός τέτοιου δικαστηρίου μετά από ενδεχόμενη έφεση.

3β. Η παρούσα οδηγία δεν επηρεάζει τους κανόνες στην εθνική νομοθεσία που αφορούν την παρουσία συνηγόρου στη διάρκεια όλων των σταδίων της ποινικής διαδικασίας, ούτε και εκείνους που αφορούν το δικαίωμα πρόσβασης ενός υπόπτου ή κατηγορουμένου σε έγγραφα, στη διάρκεια ποινικής διαδικασίας.

Άρθρο 2 Δικαίωμα διερμηνείας

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, σε κάθε ύποπτο ή κατηγορούμενο που δεν κατανοεί ή δεν ομιλεί τη γλώσσα της ποινικής διαδικασίας να παρέχεται *χωρίς καθυστέρηση* διερμηνεία κατά τη διεξαγωγή ποινικής διαδικασίας ενώπιον ανακριτικών και δικαστικών αρχών, περιλαμβανομένων των αστυνομικών ανακρίσεων, καθ' όλες τις ακροαματικές διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίου και κατά τη διάρκεια των τυχόν ενδιάμεσων ακροάσεων .

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν είναι αναγκαία για την εξασφάλιση του δίκαιου χαρακτήρα των διαδικασιών, είναι διαθέσιμες υπηρεσίες διερμηνείας για την επικοινωνία μεταξύ του υπόπτου ή κατηγορουμένου και του δικηγόρου του, όταν αυτή βρίσκεται σε άμεση σχέση με ανακρίσεις ή ακροάσεις στη διάρκεια των διαδικασιών ή με την υποβολή έφεσης ή άλλου διαδικαστικού αιτήματος.

2α. Το δικαίωμα σε διερμηνεία περιλαμβάνει τη συνδρομή σε άτομα με πρόβλημα ακοής ή ομιλίας.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την ύπαρξη διαδικασίας ή μηχανισμού με σκοπό την εξακρίβωση του κατά πόσον ο ύποπτος ή κατηγορούμενος κατανοεί και ομιλεί τη γλώσσα της ποινικής διαδικασίας και χρειάζεται τη συνδρομή διερμηνέα.

4. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε , σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο, ο ύποπτος ή κατηγορούμενος να έχει το δικαίωμα να αντικρούσει μια απόφαση σύμφωνα με την οποία δεν χρειάζεται διερμηνεία και, όταν έχει χορηγηθεί διερμηνεία, να έχει τη δυνατότητα να διατυπώσει παράπονα για την ανεπαρκή ποιότητά της, ώστε να εξασφαλίζεται ο δίκαιος χαρακτήρας της διαδικασίας.

4α. Όταν είναι σκόπιμο, μπορεί να χρησιμοποιούνται τεχνολογίες όπως η τηλεδιάσκεψη ή η επικοινωνία μέσω τηλεφώνου ή του Διαδικτύου, εκτός αν η προσωπική παρουσία του διερμηνέα είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση του δίκαιου χαρακτήρα της διαδικασίας.

5. Κατά τη διαδικασία εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης το κράτος μέλος εκτέλεσης μεριμνά ώστε οι αρμόδιες αρχές του να παρέχουν, σε κάθε πρόσωπο που υπόκειται στη σχετική διαδικασία και το οποίο δεν κατανοεί ή δεν ομιλεί τη γλώσσα της διαδικασίας, διερμηνεία σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

5α. Η διερμηνεία που διατίθεται δυνάμει του παρόντος άρθρου έχει επαρκή ποιότητα ώστε να εξασφαλίζεται ο δίκαιος χαρακτήρας της διαδικασίας, ιδίως διασφαλίζοντας ότι ο ύποπτος ή κατηγορούμενος σε ποινική διαδικασία γνωρίζει τις εναντίον του κατηγορίες και είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα να υπερασπισθεί τον εαυτό του.

Άρθρο 3

Δικαίωμα μετάφρασης των βασικών εγγράφων

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, **μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα**, σε κάθε ύποπτο ή κατηγορούμενο που δεν κατανοεί ή δεν ομιλεί τη γλώσσα της σχετικής ποινικής διαδικασίας να παρέχεται **γραπτή** μετάφραση **■** όλων των εγγράφων που είναι βασικά προκειμένου να διασφαλισθεί **ότι είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα να υπερασπισθεί τον εαυτό του και να διαφυλαχθεί ο δίκαιος χαρακτήρας της διαδικασίας ■**.

2. **■** Τα βασικά έγγραφα **■** περιλαμβάνουν **■** αποφάσεις που συνεπάγονται τη στέρηση της ελευθερίας **ενός προσώπου**, το έγγραφο απαγγελίας κατηγορίας ή κλητήριο θέσπισμα και οποιαδήποτε δικαστική απόφαση **■**.

3. **Οι αρμόδιες αρχές αποφασίζουν, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, εάν κάποιο άλλο έγγραφο είναι βασικό.** Ο ύποπτος ή κατηγορούμενος ή ο δικηγόρος του δύνανται να υποβάλει αιτιολογημένη αίτηση **προς την κατεύθυνση αυτήν**.

3α. Τα τμήματα βασικών εγγράφων που δεν συνεισφέρουν στην κατανόηση, εκ μέρους του υπόπτου ή κατηγορουμένου, των εναντίον του κατηγοριών, δεν χρειάζεται να μεταφράζονται.

4. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο, **ο ύποπτος ή κατηγορούμενος να έχει το δικαίωμα να αντικρούσει μια απόφαση σύμφωνα με την οποία δεν χρειάζεται μετάφραση εγγράφων ή τμημάτων εγγράφων και, όταν έχει διατεθεί μετάφραση, να έχει τη δυνατότητα να διατυπώσει παράπονα για την ανεπαρκή ποιότητά της, ώστε να εξασφαλίζεται ο δίκαιος χαρακτήρας της διαδικασίας.**

5. Κατά τη διαδικασία εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης το κράτος μέλος εκτέλεσης μεριμνά ώστε οι αρμόδιες αρχές του να παρέχουν, σε κάθε πρόσωπο που υπόκειται στη σχετική διαδικασία και το οποίο δεν κατανοεί ή δεν ομιλεί τη γλώσσα στην οποία έχει καταρτισθεί το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης ή στην οποία έχει μεταφρασθεί από το κράτος μέλος που το εξέδωσε, **γραπτή** μετάφραση του εν λόγω εγγράφου.

6. **Κατ' εξαίρεση από τους γενικούς κανόνες των παραγράφων 1, 2, 3 και 5 ανωτέρω**, η έγγραφη μετάφραση μπορεί **■** να αντικατασταθεί από προφορική μετάφραση ή προφορική σύνοψη των **βασικών** εγγράφων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, **υπό τον όρο ότι αυτή η προφορική μετάφραση ή προφορική σύνοψη δεν επηρεάζει τον δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας.**

7. **Κάθε παραίτηση από το δικαίωμα μετάφρασης εγγράφων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο πρέπει να έχει ως προϋπόθεση ότι ο ύποπτος ή κατηγορούμενος έχει προηγουμένως συμβουλευθεί δικηγόρο ή έχει με άλλον τρόπο λάβει πλήρη γνώση των συνεπειών της παραίτησής του, καθώς και ότι η παραίτηση αυτή είναι αναμφισβήτητη και οικειοθελής.**

7α. Η μετάφραση που διατίθεται δυνάμει του παρόντος άρθρου έχει επαρκή ποιότητα ώστε να εξασφαλίζεται ο δίκαιος χαρακτήρας της διαδικασίας, ιδίως διασφαλίζοντας ότι ο ύποπτος ή κατηγορούμενος σε ποινική διαδικασία γνωρίζει τις εναντίον του κατηγορίες και είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα να υπερασπισθεί τον εαυτό του.

Άρθρο 4

Έξοδα διερμηνείας και μετάφρασης

Τα κράτη μέλη καταβάλλουν τα έξοδα διερμηνείας και μετάφρασης που προκύπτουν από την εφαρμογή των άρθρων 2 και 3, ανεξάρτητα από την έκβαση της ποινικής διαδικασίας.

Άρθρο 5

Ποιοτική στάθμη της διερμηνείας και της μετάφρασης

- 1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν συγκεκριμένα μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι η παρεχόμενη διερμηνεία και μετάφραση έχει την ποιότητα που απαιτούν τα άρθρα 2, παράγραφος 6, και 3, παράγραφος 8.*
- 2. Προκειμένου να διασφαλιστεί η καταλληλότητα της διερμηνείας και της μετάφρασης, καθώς και αποτελεσματική πρόσβαση σε αυτές, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη θέσπιση μητρώου ή μητρώων ανεξάρτητων μεταφραστών και διερμηνέων με επαρκή προσόντα. Μόλις ολοκληρωθεί η θέσπιση του μητρώου ή των μητρώων, τα στοιχεία αυτά διατίθενται στους δικηγόρους και τις αρμόδιες αρχές.*
- 3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι διερμηνείς και οι μεταφραστές είναι υποχρεωμένοι να τηρούν εμπιστευτικότητα όσον αφορά τη διερμηνεία και τη μετάφραση που προσφέρεται δυνάμει της παρούσας οδηγίας.*

Άρθρο 5α

Επαγγελματική εκπαίδευση

Με την επιφύλαξη της δικαστικής ανεξαρτησίας ή των διαφορετικών δικαστικών οργανώσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κράτη μέλη ζητούν από τους υπευθύνους για την κατάρτιση των δικαστών, των εισαγγελέων και των δικαστικών υπαλλήλων που συμμετέχουν σε ποινικές διαδικασίες να αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στις ιδιομορφίες της επικοινωνίας με συνδρομή διερμηνέα, ώστε να επιτυγχάνεται αποτελεσματική και πραγματική επικοινωνία.

Άρθρο 5β

Τήρηση αρχείου

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν οι ανακρίσεις ενός υπόπτου ή κατηγορουμένου διεξάγονται από ανακριτική ή δικαστική αρχή με τη βοήθεια διερμηνέα κατ' εφαρμογή του άρθρου 2, ή όταν προσφέρεται μια προφορική μετάφραση ή προφορική σύνοψη βασικών

εγγράφων παρουσία μιας τέτοιας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 6, ή όταν δηλώνεται παραίτηση από δικαιώματα σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 7, τα γεγονότα αυτά σημειώνονται, με τη χρήση διαδικασίας καταγραφής σύμφωνης προς την εθνική νομοθεσία του οικείου κράτους μέλους.

Άρθρο 6

Ρήτρα μη υποβάθμισης των προτύπων

Καμία διάταξη της παρούσας οδηγίας δεν επιτρέπεται να εκληφθεί υπό την έννοια ότι περιστελλεί ή αποκλίνει από τα δικαιώματα και τις δικονομικές εγγυήσεις που ενδεχομένως κατοχυρώνονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, *από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ*, από άλλες σχετικές διατάξεις διεθνούς δικαίου ή από τη νομοθεσία κρατών μελών που παρέχουν υψηλότερο βαθμό προστασίας.

Άρθρο 7

Εφαρμογή

- 1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο στις ... **
- 2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων με τις οποίες μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο τις υποχρεώσεις που τους επιβάλλει η παρούσα οδηγία.*
- 3. Τα μέτρα αυτά, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιλαμβάνουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την εν λόγω παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.*

Άρθρο 8

Έκθεση

Η Επιτροπή υποβάλλει, έως την ... **, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση με την οποία αξιολογείται ο βαθμός λήψης των απαιτούμενων μέτρων συμμόρφωσης με την παρούσα οδηγία από τα κράτη μέλη και που συνοδεύεται, εν ανάγκη, από νομοθετικές προτάσεις.

* ΕΕ: Να προστεθεί η ημερομηνία που αντιστοιχεί σε **36 μήνες** από τη δημοσίευση της παρούσας οδηγίας στην Επίσημη Εφημερίδα.

** ΕΕ: Να προστεθεί η ημερομηνία που αντιστοιχεί σε **48 μήνες** από τη δημοσίευση της παρούσας οδηγίας στην Επίσημη Εφημερίδα.

Άρθρο 9
Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα μετά τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 9α
Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

...

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
